

SIGNATURLED ÖLAND: MÖRBYLÅGALEDEN

Ölands Turistbyrå (Färjestaden) • Station Linné (Skogsby)
Mörbylånga • Kastlösa • Seby läge • Ottenby vandrarhem

Tack vare det annorlunda odlingslandskapet är hela södra Öland sedan år 2000 världsarvs-klassat av Unesco. Öns geografiska läge, kalkberggrunden och det milda klimatet har tillsammans med människans påverkan skapat dessa förutsättningar. Genom det karga och vackra världsarvet löper Mörbylångaleden – en av Sveriges tolv signaturleder utsedda av Svenska turistföreningen.

Kännetecknande för de 12 signaturlederna är den vackra naturen och att de är karaktäristiska för sin landsdel. Tillsammans ger de 12 lederna en bred bild av Sveriges vandringsutbud och natur.

Den öländska jorden började brukas redan på stenåldern, nu som då bedrivs jordbruk och boskaps-skötsel vid sidan av varandra. Mörbylångaleden löper genom detta landskap med betade marker,

byar, vattenområden och åkerjord. Leden börjar vid Ölands Turistbyrå i Färjestaden och går ända ner till Ölands södra spets.

Mörbylångaleden är indelad i fem etapper som presenteras var för sig på de följande sidorna. Det finns förstas möjlighet att gå delar av en etapp. Vid etappernas start och mål finns parkeringsmöjligheter och närhet till kollektivtrafik i de flesta fall. För aktuell tidtabell se kalmarlanstrafik.se. Här finns också möjlighet att boka resa via närtrafiken.

För er som vill göra en längre vandring i dags-etapper finns boenden längs leden, eller flertalet vindskydd för er som är mer äventyrliga.

Välkomna till Signaturläda Öland!

SIGNATURLÉD ÖLAND: MÖRBYLÅNGALEDEN ETAPP 1

Ölands Turistbyrå (Färjestaden) • Station Linné (Skogsby)

LEDBESKRIVNING

På den här etappen får du inledningsvis uppleva Kalmarsund, Ölandsbron och Färjestadens ytterområde. Lantliga radbyar, den lummiga Mittlandsskogen, åker- och ängsmark samt utkanterna av alvaret bidrar till variationsrika vyer.

Etapp 1 är lättgången, med en stor del asfalts- och grusvägar. Vid stenmurar i slutet av etappen måste ett par stättor passeras. Närliggande parkeringar och busshållplatser finns vid både start och mål.

Från etappstarten vid Ölands Turistbyrå sker vandringen inledningsvis på asfaltsvägar för att när du närmar dig Björnhovda bitvis övergå till grusväg. En anlagd damm söder om Kåtorp lämpar sig för en stunds vila.

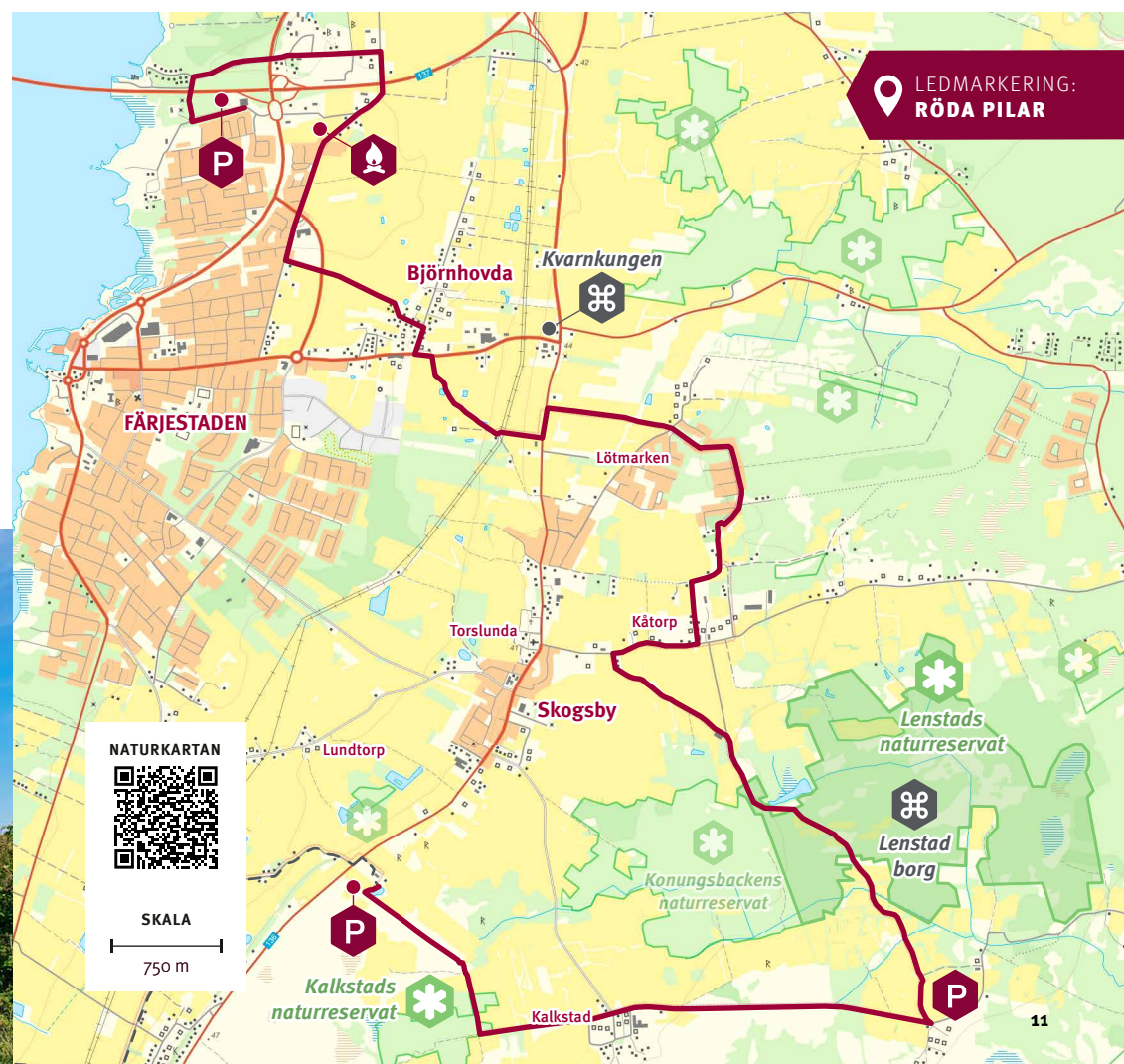
Vid passagen genom Mittlandsskogen, mellan Kåtorp och Lenstad, kan du göra en avstickare till fornborgen Lenstad borg. Här passeras även naturreservaten Konungsbacken och Lenstad. De lantliga, idylliska byarna Lenstad och Kalkstad passeras och alvaret börjar presentera sig. I varierad terräng, genom Kalkstad naturreservat, tar du dig sedan till den internationellt arbetande forskningsstationen Station Linné.

Mittlandsskogen

Här dominerar den högstammiga ekskogen tillsammans med stora hasselbestånd. Skogen ger ett ljus och luftigt intryck. Detta är en del av Sveriges sista stora ädellövskogsområde och reservatet i Kalkstad är en del av den sydligaste utlöparen av Ölands Mittlandsskog. Denna miljö är den rikaste av alla skogsmiljöer och här finns ett stort antal ovanliga djur, växter och svampar. Många av de speciella företeelser som utmärker en naturskog finns här i Kalkstad, till exempel olika trädslag i olika åldrar och storlekar, döda och döende träd samt hålträd.

Storviol

SIGNATURLED ÖLAND: MÖRBYLÅNGALEDEN ETAPP 2

Station Linné (Skogsby) • Mörbylånga

LEDBESKRIVNING

Ackompanjerad av fantastiska vyer, tar den här etappen dig längs kusten till Mörbylånga. Du passerar genom den lummiga, fågelrika Vicklebyskogen och fortsätter längs Kalmarsund förbi Haga Park. Du följer den vackra, branta sandklinten söderut förbi Klevabadet. Efter ännu ett lummigt skogsparti och några backar skymtar du Mörbylånga.

Etapp 2 består mestadels av grusvägar och stigar. Här finns även flera spänger och stättor. Längs leden finns flertalet rast- och badplatser. Ta gärna med en kikare för att studera olika fågelarter längs kusten. Parkeringar finns vid Station Linné, Karlevistenen, Beijershamn, Klevabadet och i Mörbylånga.

Etappen startar vid Station Linné och letar sig via runstenen Karlevistenen ner till den västra

kustlinjen. Knappt två kilometer söder om Karlevistenen finns rastplatsen Karlevi Mo, med toalett, vindskydd och grillplats.

Fortsätt genom den lummiga, fågelrika lövskogen i Beijershamns naturreservat. Följ sedan den asfalterade vägen förbi Haga Parks badplats. Efter badplatsen fortsätter leden söderut längs med stigar och stugområden vid den vackra branta sandklinten och du når nästa badplats – Klevabadet.

Fortsätt sedan söderut längs stranden, runda dammen och vidare över träspången genom partiet med alkog och efter de små backarna kan Mörbylånga skymtas. Nära samhället ligger rastplatsen Bruksrasten. Etappmålet ligger vid badplatsen Balken vid Mörbylånga hamn.

Karlevistenen

Karlevistenen räknas som en av Sveriges märkligaste runstenar. Den står i en åker, helt nära stranden intill Kalmarsund. Stenen är ett flyttblock av grå kvartsporfyr från trakten väster om Oskarshamn. Runstenen är rest efter den danske hövdingen Sibbe Foldarsson (Sibbe den vise).

Karlevistenen

Beijershamn

SIGNATURLÄDD ÖLAND: MÖRBYLÅNGALEDEN ETAPP 3

Mörbylånga • Kastlösa

LEDBESKRIVNING

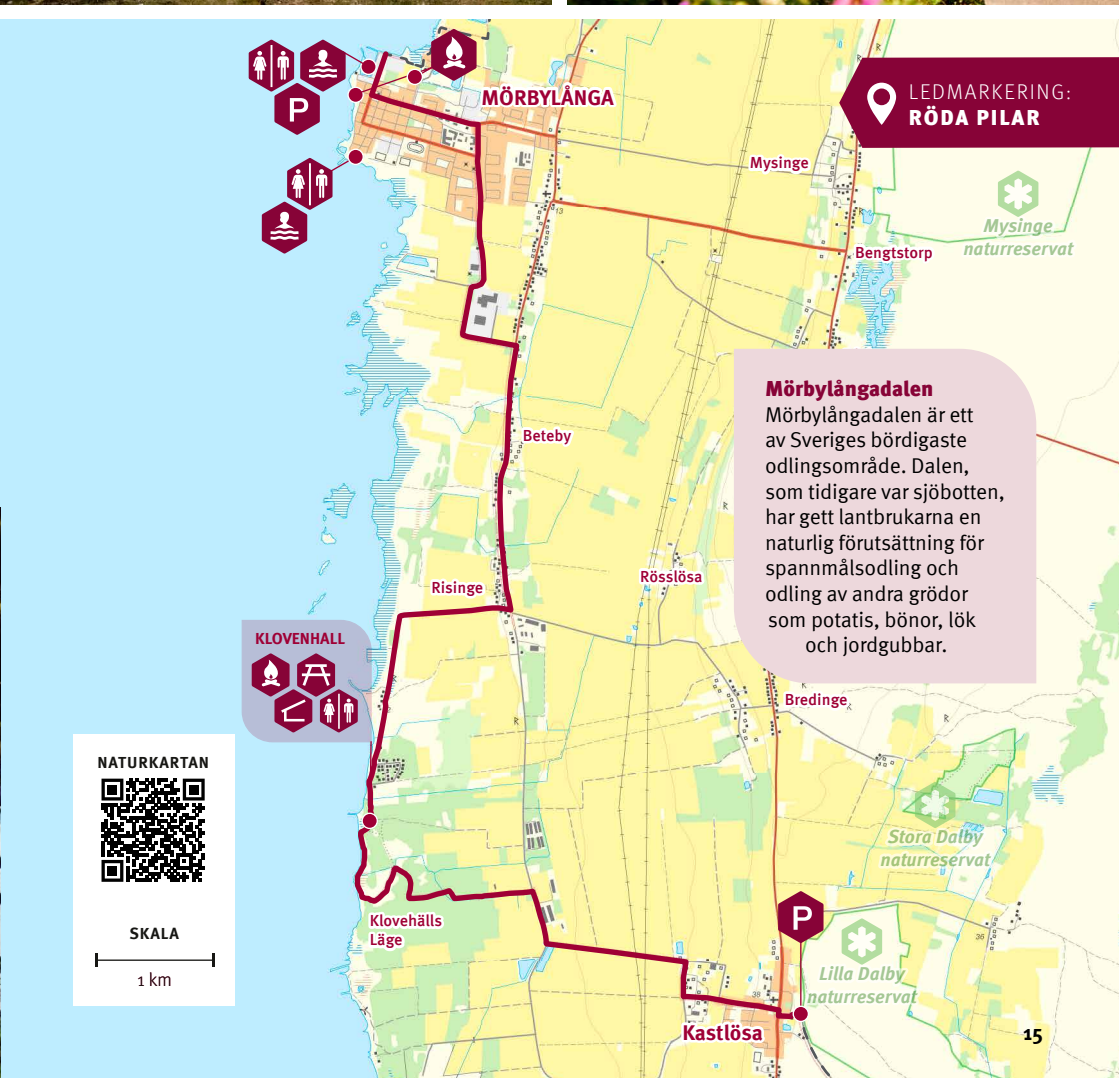
Etappen följer till stor del Mörbylångadalens bördiga jordbrukslandskap och kust för att sedan ta dig ut mot alvaret. Du följer mestadels asfalterad väg och kortare sträckor med grusväg. Vid kusten finns Klovehalls rastplats med en enastående vy över Kalmarsund.

Etappen startar vid badplatsen Balken vid Mörbylånga hamn, nära parkering och busstation. Efter en vandring genom Mörbylånga till Risinge by återvänder leden till öns västra kustlinje och Risingehamn. Här uppenbarar sig en härlig vy över Kalmarsund och dess sjömarker. Söderut längs kusten passeras ett stugområde och snart är du framme vid Klovehall rastplats, alldeles intill strandkanten. Rastplatsen har toalett, vindskydd och grillplats.

Vandringsleden fortsätter sedan söderut längs stranden. Efter ca 500 meter viker den av mot öster och går genom ett skogsområde vidare mot Kastlösa. I Kastlösa korsas länsväg 136 där busshållplats finns och du når etappmålet på andra sidan landsvägen. Parkeringar finns vid start och mål av etappen.

Mörbylånga

Karl XIV Johan bekräftade med ett kungligt brev år 1820 att köpingen Mörbylånga grundats. Mörbylånga växte fram som en handelsplats för bönderna på södra Öland. Köpingen fick ett stort uppsving när en ny hamn byggdes i slutet av 1800-talet, när sockerbruket (numera nedlagt) anlades 1907 och när järnvägen kom till 1910.

SIGNATURLID ÖLAND: MÖRBYLÅNGALEDEN ETAPP 4

Kastlösa • Seby läge

LEDBESKRIVNING

Etapp 4 följer till stor del en sträckning där Ölands järnväg gick fram till år 1961. Mellan Kastlösa och Skärlov är det lätt att ta sig fram även med cykel och barnvagn. Söder om Skärlov och fram till Mellby är leden mer svårgången, med ojämnt underlag, flera stättor, rester av järnvägssyillar och slitage av djur, väder och vind.

Etappen börjar på baksidan av gamla Kastlösa skola, där parkeringsmöjlighet finns. Följ den gamla järnvägsbanken rakt österut till parkeringen vid Penåsa. Här finns sittplatser, tillgänglighetsanpassad toalett och informationstavlor.

Leden fortsätter på den gamla järnvägsbanken genom ett skogsområde och du når strax Penåsa rastplats väl inbäddad i grönska. Här finns toalett, grillplatser och vindskydd. Sedan öppnar sig återigen de vidsträckt alvarvidderna med en enastående utsikt.

Efter drygt 8 km vandring från Kastlösa, når du Skärlovs rastplats. Vandringsleden viker sedan

av söderut och passerar det gamla stationshuset i Skärlov. Efter en kort passage på alvaret fortsätter leden återigen på gamla banvallen. Här finns tre konstverk utplacerade i det öppna landskapet, den så kallade Skulpturleden.

Mörbylångaleden fortsätter vidare söderut på den spikraka järnvägsbanken och du når så småningom Seby rastplats i höjd med Segerstad/Seby. Därefter viker leden av mot öster mot Seby läge via den vackra sjömarksvägen. Här finns parkering, toalett och informationstavla samt en enkel badplats.

Skulpturleden

Vid Skärlovs gamla station startar Skulpturleden och följer Mörbylångaledens fjärde etapp 4 km söderut mot Mellby. Leden består av tre konstverk utplacerade längs den gamla banvallen. Här samspelar natur och kultur till att ge en ständigt skiftande upplevelse. Konstverken längs Skulpturleden:

Oxe av Anders Lundgren, Mörbylånå, kalksten från Öland

Passage av Kåre Holgersson, Bergkvara, betong

Dukat bord av Christer Jansson, Eriksöre, Ekstolar, kalksten från Öland samt bronspumpor

Skulpturleden

LEDMARKERING:
RÖDA PILAR

Ölands järnväg

Den södra bandelen av järnvägen på Öland öppnades 1910. Spårsystemet på sammanlagt 96 km bestod av huvudspår och stickspår vid hamnarna i Borgholm, Färjestaden och Mörbylånå.

Banan blev en livsnerv för hela södra Öland och framförallt för jordbruket och betransporterna. Södra Ölands Järnväg fanns kvar som bolag till 1928 då man slogs ihop med Borgholm – Böda Järnväg och blev då Ölands Järnväg. Järnvägen på Öland lades ner den 30 september 1961.

NATURKARTAN

SKALA

SIGNATURLED ÖLAND: MÖRBYLÅNGALEDEN ETAPP 5

Seby läge • Ottenby Vandrarhem

LEDBESKRIVNING

Mörbylångaledens slutliga etapp går omväxlande över sjömarker och längs med bygator, på den gamla banvallen och genom radbyar. Den här etappen vandrade H.K.H. Kronprinsessan Victoria under sin öländska landskapsvandring 2018.

Från Seby läge går du söderut över de unika sjömarkerna, ackompanjerad av ett sprudlande fågelliv, till Gräsgårds hamn, varefter du vandrar västerut mot landsvägen.

Efter att ha korsat vägen, fortsatt på den pittoreska bygatan genom Gammalsby som strax leder in i nästa by, Mellstaby. Efter byarna passeras en bevattningsdamm och leden fortsätter på den gamla järnvägsbanvallen, som här bitvis är gemensam med cykelleden – Ölandsleden. Efter ett skogsparti svänger leden av mot väster och följer längs med åkern knappt 300 meter. Passera sedan över träbron och snedda över alvaret till en stätta, och fortsatt

till Eketorps borg. Här finns en rastplats med vindskydd, grillplats och toalett.

Passera Eketorps borgs parkering och anslut till cykelleden längs gamla banvallen till Enetri. Där korsar du länsväg 925 och följer bygatan med vacker utsikt över sjömarkerna och Östersjön. Den sista biten till Ottenby vandrarhem fortsätter på länsvägen genom den långsträckt, vackra radbyn Näsby som delas av Karl X mur.

Från vandrarhemmet kan du via Länsstyrelsens vandringsled ta dig genom Ottenby lund och ner till Ölands södra udde och Långe Jan – Sveriges högsta fyr.

Parkeringsmöjligheter finns vid etappstart och mål, samt vid Eketorps borg.

Eketorps borg

Eketorps borg är Sveriges enda totalundersökta och rekonstruerade fornborg. Borgen var i bruk både under järnåldern och medeltiden. Läs mer på eketorpsborg.se

Gammalsby
sjömarker

Långe Jan

Gammalsby sjömarker

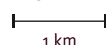
Betesmarkerna mellan åkrarna och strandlinjen kallas för sjömarker. Öland sluttar svagt mot öster så de flesta av sjömarkerna finns på öns östra sida. De öppna och betade markerna är viktiga för häckande och rastande fåglar. Från Seby läge och Gräsgårds hamn når du enkelt Gammalsby sjömarker. Ta gärna med dig en kikare. Respektera det fågelskydd som gäller vissa delar av året.

NATURKARTAN

SKALA

 LEDMARKERING:
RÖDA PILAR

